

การศึกษากระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

นายณรงค์ศักดิ์ ฤมยา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

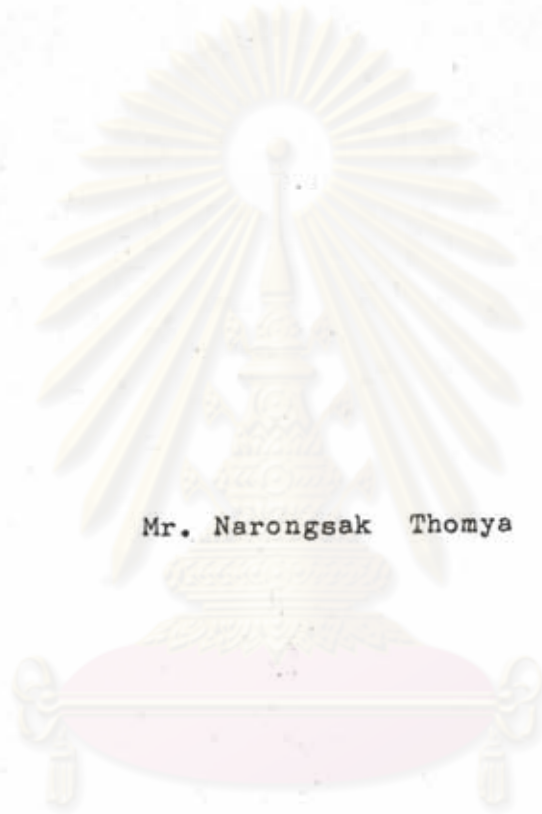
พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-557-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017067 117229033

A STUDY OF PLANNING PROCESS OF ANNUAL OPERATION PLAN
OF PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE OFFICE OF PHETCHABUN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mr. Narongsak Thomya

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-557-1

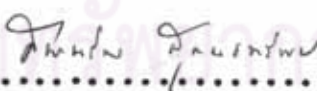
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษากระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียน
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
 โดย นายณรงค์ศักดิ์ ฅมยา
 ภาควิชา บริหารการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูทปริญญาโทบัณฑิต

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร. ดาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการ สอมนวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ทันติเมช)

 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์)

 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุพันธ์)

พงศศักดิ์ ฅมยา : การศึกษากระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ (A STUDY OF
PLANNING PROCESS OF ANNUAL OPERATION PLAN OF PRIMARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PHETCHABUN PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.सनานจิตร สุคนชทรัพย์, 113 หน้า.
ISBN 974-578-557-1

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษากระบวนการและปัญหาอุปสรรคของการวางแผน
ปฏิบัติการประจำปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ เป็นครูใหญ่ผู้ซึ่งปฏิบัติงานที่ ระยะเวลาที่ดำรง
ตำแหน่ง 5 ปีขึ้นไป และไม่เคยศึกษาหรืออบรมวิชาการวางแผนมาก่อน
2. ขั้นตอนวางแผน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีการจัดทำปฏิทินการวางแผน และ
ปฏิทินการปฏิบัติงาน ผู้รับผิดชอบการจัดทำแผนใดแก่ ผู้บริหารโรงเรียนโดยบุคลากรในโรงเรียนมี
ส่วนรวม และมีปัญหาคานขาดความรู้อันเนื่องมาจากการวางแผนมากที่สุด
3. ขั้นตอนวางแผน ส่วนใหญ่ระบุว่า มีการกำหนดนโยบายโดยคณะกรรมการวางแผนปฏิบัติ
การประจำปี โดยใช้ข้อมูลทั้งจากนโยบายระดับบนและความจำเป็นของโรงเรียน มีการสำรวจ
ข้อมูล กำหนดปัญหา แต่ไม่มีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และมีปัญหาคานการวิเคราะห์ปัญหา
มากที่สุด
4. ขั้นตอนการนำไปปฏิบัติ ส่วนใหญ่โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรก่อนการวางแผน
โดยการประชุม แต่ไม่มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน มีการนิเทศผลการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหาร
โรงเรียน และมีปัญหาคานขาดการร่วมมือ ประสานงานของบุคลากรมากที่สุด
5. ขั้นตอนติดตามและประเมินผล ส่วนใหญ่ระบุว่ามีการติดตามผลการปฏิบัติงาน โดย
ผู้บริหารโรงเรียน และใช้วิธีสังเกตการปฏิบัติงาน แต่ไม่มีระยะเวลาแน่นอน มีการประเมินผล
ส่วนใหญ่เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว และมีปัญหาคานการนำผลการประเมินไปใช้หลังจากสิ้นสุดโครงการ
มากที่สุด

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

.....

พิมพ์ที่เมืองบันนังมาตา จังหวัดยะลา

NARONGSAK THOMYA : A STUDY OF PLANNING PROCESS OF ANNUAL OPERATION PLAN OF PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PHETCHABUN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. SNANCHIT SUKONTASAP, Ph.D. 113 PP. ISBN 974-578-557-1

The purpose of the research was to study the process, problems and obstacles of planning the operation plan of primary schools under the jurisdiction of the Office of Phetchabun Provincial Primary Education.

The study revealed that:

1. The majority of the primary school administrators were principals with bachelor's degree and five years or more working experience in this position. They never studied or had training in planning.
2. At pre-planning stage, most of them specified that the schools had no planning or operation schedules. School administrators were responsible for planning with participation from teachers. The problem specified with highest frequency was that school personnel lacked knowledge about planning.
3. At planning stage, the majority responded that there was policy formulation by a planning committee, using both information from upper-level policies and school needs. Data were surveyed, problems specified but causes of problems were not analyzed. The problem specified by the majority of respondents was lack of problem analysis.
4. At the implementation stage, most of them specified that schools had a meeting before planning. They had no operation manual. There was supervision by administrators. The problem mostly specified was lack of coordination and cooperation.
5. At follow-up and evaluation stage, most of them specified that the follow-up and evaluation were conducted by administrators with no specific schedule. However, most of them had summative evaluation. The problem specified with highest frequency was that feedback information were not utilized.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา .....
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2533 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษากระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปี
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัย
ได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุกนทรัพย์ ซึ่ง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ
ตรวจ แก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนเวลาที่ทำวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วย
ความเคารพยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย
คันติเมฆ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คุปรัตน์ และ นายสมยศ มีเทศ
ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ในการตรวจแก้ไขแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล อาจารย์มนตรี
วีระพงษ์ ที่ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น จึงขอกราบ
ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณรงค์ศักดิ์ ฅมยว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ประโยชน์ของการวิจัย	6
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	7
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	8
การเก็บรวบรวมข้อมูล	8
การวิเคราะห์ข้อมูล	8
ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความหมายของการวางแผน	10
ความสำคัญของการวางแผน	12
ประเภทของแผน	14

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	กระบวนการวางแผน	17
	ปัญหาและอุปสรรคของการวางแผน	22
	การวางแผนในโรงเรียนประถมศึกษา	25
	การวางแผนปฏิบัติการประจำปี	28
3	วิธีดำเนินการวิจัย	33
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	33
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
	การวิเคราะห์ข้อมูล	36
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์	37
	ตอนที่ 2 กระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปี	41
	ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของการวางแผนปฏิบัติการ ประจำปี	58
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร	62
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	65
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	65
	วิธีดำเนินการวิจัย	65
	สรุปผลการวิจัย	66
	อภิปรายผลการวิจัย	70
	บรรณานุกรม	80
	ภาคผนวก	86
	ประวัติผู้เขียน	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
2	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามสถานภาพ ...	38
3	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับกระบวนการ วางแผนในขั้นก่อนการวางแผน	42
4	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับกระบวนการ วางแผนในขั้นวางแผน	45
5	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับกระบวนการ วางแผนในขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ	50
6	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับกระบวนการ วางแผนในขั้นติดตามและประเมินผล	54
7	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ของการวางแผนปฏิบัติการ ขั้นก่อนการวางแผน	58
8	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ของการวางแผนปฏิบัติการ ขั้นการวางแผน	59
9	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ของการวางแผนปฏิบัติการ ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ	60
10	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ของการวางแผนปฏิบัติการ ขั้นการประเมินผล	61
11	ความถี่ของปัญหาเกี่ยวกับ กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ ประจำปี จำแนกตามแหล่งที่มาของเอกสาร	62

สารบัญญแนงุมิ

แผนงุมิที่		หน้า
1	โครงสร้างของแผนบริหารโรงเรียน	27
2	แผนปฏิบัติการประจำปี	29
3	แสดงการปฏิบัติในการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ประจำปีการศึกษา	31

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย